

บันทึก

เรื่อง การออกคำสั่งและหนังสือแจ้งเวียนชื่อและการกระทำของผู้รับผิดชอบงาน
ออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคารและผู้ควบคุมงาน

กรมโยธาธิการมีหนังสือ ที่ มท ๐๘๑๘/๑๙๖๐๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๙ และ ต่วนมาก ที่ มท ๐๘๑๘/๐๒๑๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปได้ความว่า กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๐๐๐/๓๗๔๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ท้าหรือคณะกรรมการควบคุมอาคารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๔๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ ดังนี้

๑. กรณีกรุงเทพมหานครจะมีคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๙ ทวิ (๑) และ (๒) นั้น กรุงเทพมหานครจะดำเนินการเช่นใด ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงกำหนดแบบของคำสั่งดังกล่าว การที่กรุงเทพมหานครจะพิจารณาออกคำสั่งไปตามที่เห็นสมควรก่อนจะกระทำได้อหรือไม่ และในคำสั่งแจ้งคณะกรรมการควบคุมอาคาร ตามมาตรา ๔๙ ทวิ (๒) ควรมีเนื้อหาเช่นใด

๒. การแจ้งคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ออกตามมาตรา ๔๙ ทวิ (๑)และ (๒) ให้ผู้ซึ่งได้รับการแจ้งเวียนชื่อทราบตามมาตรา ๔๙ ทวิ วรรคสาม นั้นในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการกำหนดแบบดังกล่าว กรุงเทพมหานครจะพิจารณาดำเนินการแจ้งไปตามที่เห็นสมควรก่อนได้หรือไม่

คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาแล้วมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า เมื่อไม่มีกฎกระทรวงกำหนดแบบพิมพ์ตามมาตรา ๔๙ ทวิ (๑) (๒) และมาตรา ๔๙ ทวิ วรรคสาม เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถที่จะใช้หนังสือราชการดำเนินการตามมาตรา ๔๙ ทวิ ได้ เนื่องจากตามมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ เพียงแต่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงเพื่อใช้เป็นแบบปฏิบัติ แต่ก็ไม่ได้บังคับเด็ดขาดว่าจะต้องใช้ตามแบบพิมพ์

๒. อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า เพื่อให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. ๒๕๒๒ จึงจำเป็นที่จะต้องมีแบบพิมพ์กำหนดให้ใช้บังคับ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ให้ใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กำหนดไว้

คณะกรรมการควบคุมอาคารได้ประชุมพิจารณาเรื่องหารือแล้ว มีความเห็นว่าการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๔๙ ทวิ นี้ ควรที่จะดำเนินการอย่างรอบคอบ เพราะก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพวิศวกรรมหรือสถาปัตยกรรม จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การที่จะออกคำสั่งและหนังสือแจ้งเวียนตามมาตรา ๔๙ ทวิฯ นี้ จะต้องกำหนดเป็นแบบฟอร์มตามกฎหมายกระทรวงก่อนหรือไม่ หากจะต้องกำหนดเป็นแบบฟอร์มใน

กฎกระทรวงและขณะนี้ยังไม่มีแบบฟอร์มตามกฎหมาย จะทำเป็นหนังสือราชการได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) พิจารณาเรื่องนี้ โดยฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและกรุงเทพมหานคร) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๕^๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดแบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง ใบแทน แบบของคำสั่งหรือแบบอื่นใดที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดแบบดังกล่าวในบางกรณีกฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดเจนว่าจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อมีการออกกฎกระทรวงในเรื่องนั้น ๆ เช่น มาตรา ๘ (๑๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นต้น แต่กรณีที่หาหรือมานี้เป็นเรื่องการออกคำสั่งและหนังสือแจ้งเวียนชื่อและการกระทำของผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคาร และผู้ควบคุมงาน ตามมาตรา ๔๙ ทวิ^๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุม

^๑ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

(๑) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม

(๒) กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง ใบแทน ตลอดจนแบบของคำสั่งหรือแบบอื่นใดที่จะใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๒ มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๒) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาตการต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับรอง และการออกใบแทนตามพระราชบัญญัตินี้

^๓ มาตรา ๔๙ ทวิ ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งดังนี้

(๑) แจ้งเวียนชื่อและการกระทำของผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคาร และผู้ควบคุมงาน ซึ่งเป็นผู้กระทำหรือมีส่วนร่วมในการกระทำดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของตมทราบเพื่อตมการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารหรือตมการออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้แจ้งตามมาตรา ๓๙ ทวิ ซึ่งมีบุคคลเช่นว่านั้นเป็นผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคาร หรือผู้ควบคุมงาน เป็นกำหนดเวลาคราวละห้าปีนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และ

(๒) แจ้งชื่อและการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นไปยังคณะกรรมการควบคุมอาคาร แล้วให้คณะกรรมการควบคุมอาคารแจ้งเวียนชื่อและการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นอื่นทราบ

อาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ เมื่อมาตรา ๔๙ ทวิ มิได้บัญญัติให้กรณีดังกล่าวต้องทำตามแบบที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ดังนั้น เมื่อยังมิได้มีการกำหนดแบบในกรณีนี้ไว้ การออกคำสั่งและหนังสือแจ้งเวียนตามมาตรา ๔๙ ทวิ จึงสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องรอการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดแบบแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เพื่อการออกใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งตั้งที่ได้ระบุไว้ใน (๑) และให้คณะกรรมการควบคุมอาคารแจ้งชื่อและการกระทำของบุคคลเช่นว่านั้นให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมและคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรมและกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมต่อไป

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่ไม่ถูกต้อง หรือให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำดังกล่าวให้ถูกต้องหรือให้รื้อถอนอาคาร และได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแล้วเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่มีคำสั่งแจ้งเวียนชื่อตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ซึ่งได้รับการแจ้งเวียนชื่อทราบด้วย

ผู้ซึ่งได้รับการแจ้งเวียนชื่อตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง